

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL VALSTYBEI ATSTOVAUJANČIOS INSTITUCIJOS RAŠTO DĖL VALSTYBĖS
SIEKIAMŲ TIKSLŲ VALSTYBĖS VALDOMOJE ĮMONĖJE IR KELIAMŲ
LŪKESČIŲ VALSTYBĖS VALDOMAI ĮMONEI NUSTATYMO RENGIMO
REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2019 m. rugpjūčio 1 d. Nr. 4-453

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 3 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ 7 punktu,

t v i r t i n u Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijas (pridedama).

Laikinai einantis
ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas

Virginijus Sinkevičius

**VALSTYBEI ATSTOVAUJANČIOS INSTITUCIJOS RAŠTO DĖL VALSTYBĖS
SIEKIAMŲ TIKSLŲ VALSTYBĖS VALDOMOJE ĮMONĖJE IR KELIAMŲ
LŪKESČIŲ VALSTYBĖS VALDOMAI ĮMONEI NUSTATYMO RENGIMO
REKOMENDACIJOS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijose (toliau – Rekomendacijos) nustatyti rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei (toliau – Raštas) turinio reikalavimai. Rekomendacijos skirtos Raštą rengiančiai valstybei atstovaujančiai institucijai padėti aiškiai suformuluoti ir įvardyti šiame punkte nurodytus tikslus ir lūkesčius.

2. Rekomendacijose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas).

3. Rašte turi būti nurodyta valstybei atstovaujanti institucija, teikianti Raštą, ir valstybės valdoma įmonė, kuriai skiriamas Raštas.

**II SKYRIUS
VALSTYBĖS SIEKIAMAI TIKSLAI VALSTYBĖS VALDOMOJE ĮMONĖJE**

4. Rašte nurodoma, kokių tikslų valstybė siekia valstybės valdomoje įmonėje, vadovaudamasi Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo 12 punktu. Rašte nurodomi teisės aktai, susiję su valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje įgyvendinimu.

5. Nurodant valstybės siekiamus tikslus valstybės valdomoje įmonėje, pagrindžiama, kodėl įmonė turi būti valstybės valdoma, ir nurodoma valstybės valdomos įmonės bei jos dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių (toliau – dukterinė bendrovė) pagrindinė veikla ir (ar) kitos veiklos, atskirai – veiklos, kurių vykdymas užtikrina viešąjį interesą, taip pat nurodomi įgyvendinami valstybei svarbūs ekonominiai, socialiniai, kultūriniai projektai, jei valstybės valdoma įmonė įgyvendina tokius projektus.

6. Iš nurodytų valstybės valdomos įmonės veiklų turi būti aišku, kokie yra valstybės valdomos įmonės veiklos prioritetai pagal svarbą.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMAI ĮMONEI KELIAMĖ LŪKESČIAI

7. Valstybei atstovaujanti institucija kelia finansinius ir nefinansinius lūkesčius (toliau – lūkesčiai) valstybės valdomai įmonei.
8. Rašte nurodomi lūkesčiai ir jiems nustatomas bent 1 (vienas) vertinimo rodiklis.
9. Lūkesčiai nurodomi vadovaujantis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo 12² punktu.
10. Lūkesčius Rašte rekomenduojama išvardinti pagal svarbą.
11. Rašte nurodomas terminas, kai lūkesčio įgyvendinimas siejamas su terminu.
12. Rašte pateikiami duomenys, informacija, jei valstybės valdoma įmonė yra kitų juridinių asmenų dalyvė. Nurodomi lūkesčiai, susiję su dalyvavimu kituose juridiniuose asmenyse, ir pateikiama nuomonė dėl juridinių asmenų skaičiaus, vykdomos veiklos ir valdymo, taip pat aptariama šių juridinių asmenų valdymo struktūra.

IV SKYRIUS

FINANSINIAI LŪKESČIAI

13. Užtikrinant valstybės valdomos įmonės ūkinės komercinės veiklos vertinimą, valstybei atstovaujanti institucija, formuluodama finansinius lūkesčius, turi siūlyti į valstybės valdomos įmonės strategiją įtraukti siektiną vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos ar kitus pelningumo rodiklius, nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, ir nurodyti finansinius lūkesčius dėl nuosavo kapitalo struktūros rodiklio ir dividendų ar pelno įmokos dydžio rodiklio.
14. Valstybei atstovaujanti institucija gali iškelti finansinį lūkestį valstybės valdomai įmonei siekti didesnės vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos ar pateikti finansinius lūkesčius dėl didesnių išmokamų dividendų (pelno įmokų), nei nustato teisės aktai.
15. Siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos rodiklio reikalavimas gali būti nenurodomas, kai siektina vidutinė metinė nuosavo kapitalo kaina valstybės valdomai įmonei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nenustatyta. Tokiu atveju rekomenduojama Rašte nurodyti, kad valstybės valdoma įmonė turi siekti užtikrinti nenuostolingą veiklą.
16. Finansinis lūkestis dėl rekomenduojamo taikyti nuosavo kapitalo struktūros rodiklio turėtų būti nurodomas nepateikiant konkrečios rodiklio reikšmės. Valstybei atstovaujanti institucija turi nurodyti, ar valstybės valdoma įmonė skatinama didinti (mažinti) skolos dalį kapitalo struktūroje, apibrėžiant kapitalo struktūros proporcijas.
17. Valstybei atstovaujanti institucija gali nurodyti ir kitus finansinių rodiklių lūkesčius, tokius kaip EBITDA, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, grynojo pelno maržą ar kitus, nenurodydama konkrečių rodiklių reikšmių, išskyrus atvejus, kai tokios rodiklių reikšmės yra nustatytos teisės aktuose ar kituose dokumentuose ir siekiama aukštesnių rodiklių.

V SKYRIUS

NEFINANSINIAI LŪKESČIAI

18. Rašte pagal poreikį keliama šie ir (ar) kiti nefinansiniai lūkesčiai: plėtros, skaidrumo, socialinės atsakomybės, klientų aptarnavimo kokybės, inovatyvumo, efektyvumo, lyderystės, darbuotojų įsitraukimo, rizikos valdymo, gerosios valdysenos:

18.1. Plėtros lūkestis siejamas su ūkine komercine valstybės valdomos įmonės veikla. Formuojant plėtros lūkestį valstybės valdomos įmonės skatinamos didinti veiklos plėtrą į užsienio rinkas, efektyvinti turto ir procesų panaudojimą plečiant veiklos sritis, didinti įvairių kompetencijų panaudojimo galimybes. Lūkestis suformuluojamas taip, kad valstybės valdomos įmonės organai turėtų pakankamą laisvę priimti sprendimus dėl plėtros pobūdžio, tikslinės rinkos ir veiksmų sekos pasirinkimo.

18.2. Skaidrumo lūkestis siejamas su Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“, nuostatų įgyvendinimu.

18.3. Socialinės atsakomybės lūkestis siejamas su valstybės valdomos įmonės veikla žmogaus teisių, visuomenės ir valstybės interesų, aplinkosaugos ar kitose socialinėse srityse.

18.4. Klientų aptarnavimo kokybės lūkestis yra siejamas su valstybės valdomos įmonės parduodamų prekių ar teikiamų paslaugų atitiktimi nustatytiems standartams, dėmesiu ir pagarba klientams.

18.5. Inovatyvumo lūkestis siejamas su valstybės valdomos įmonės siekiu tobulinti savo veiklą ir siūlyti sritis, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, reglamentavimo tobulinimą.

18.6. Efektyvumo lūkestis siejamas su valstybės valdomos įmonės galimybe pasirinkti efektyvumo didinimo priemones ir jų stebėjimo rodiklius. Kai valstybės valdoma įmonė vykdo specialiuosius įpareigojimus, valstybei atstovaujanti institucija turi taikyti kitus su nefinansinių lūkesčių įgyvendinimo vertinimu susijusius rodiklius.

18.7. Lyderystės lūkestis siejamas su valstybės valdomos įmonės pirmavimu pagal užimamą rinkos dalį šalyje ar regione, valstybės valdomos įmonės ir jos prekės ženklo žinomumą, pasirinkimą vartotojams išigyjant valstybės valdomos įmonės prekes ar paslaugas.

18.8. Darbuotojų įsitraukimo lūkestis yra siejamas su aktyviu personalo dalyvavimu atliekant jiems pavestas darbo funkcijas, valstybės valdomoje įmonėje egzistuojančių procesų kokybės tobulinimu, dalyvavimu valstybės valdomos įmonės socialinėje veikloje.

18.9. Rizikos valdymo lūkestis siejamas su išorinių, vidinių ir kitų rizikų identifikavimu, rizikos analize, prioritetų nustatymu, rizikos mažinimu, rizikos stebėjimu, atsižvelgiant į valstybės valdomos įmonės veiklos sritį. Šios rizikos įvertinamos rengiant valstybės valdomos įmonės strategiją ar planuojant jos veiklą.

18.10. Gerosios valdysenos lūkestis siejamas su kolegialių organų sudarymu valstybės valdomoje įmonėje, valstybės valdomos įmonės bendradarbiavimu su susijusiais subjektais, valstybei atstovaujančios institucijos ir valstybės valdomos įmonės bendradarbiavimu.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Rašto pateikimo terminai nurodyti Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo 12¹ ir 12⁷ punktuose.

20. Raštai ir Rekomenduojamų finansinių ir nefinansinių siektinų veiklos rodiklių sąrašas skelbiami valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje <https://vkc.sipa.lt/>.